

Les pel·lícules sobre la I Guerra Mundial que té l'IVAC seran digitalitzades per la Filmoteca Española

LEVANTE-EMV VALÈNCIA

■ L'Institut Valencià de l'Audiovisual i de la Cinematografia (IVAC) i la Filmoteca Española han subscrit un conveni per a digitalitzar documents fílmics relacionats o vinculats al període d'anys que transcorren entre 1914 i 1920 per a fer-lo accessibles en línia en l'àmbit europeu a través d'internet, dins del programa EFG1914. Mitjançant aquest conveni, Filmoteca Española escanejarà les pel·lícules que té l'Arxiu Fílmic de la Filmoteca IVAC d'aquest període de la història del segle XX.

Les pel·lícules que remetrà l'IVAC per a la seua digitalització a Filmoteca Española són: *Sangre y arena*, dirigida en 1916 per Vicente Blasco Ibáñez, junt a Max André y restaurada per l'IVAC en col·laboració amb el Narodny Filmovy Archiv de Praga; el documental *Sanz y el secreto de su arte*, dirigida en 1918 per Francisco Sanz y Maximiliano Thous; tres llargmetratges protagonitzats per l'actriu Margarita Xirgu, dirigits per Magí Murià en 1916: *La reina joven*, *Alma torturada* y *El beso de la muerte*, així com *Pasionaria*, dirigida en 1915 per Joan Maria Codina y protagonitzada per Tòrtola Valencia.

A més, també es digitalitzaran dos documentals estrangers conservats en els arxius de l'IVAC: *Une réserve d'obusiers*, fragment d'un noticiari filmat durant la guerra, i un reportatge alemany de 1923 amb imatges del IV Congrés de la III Internacional celebrat a Moscou i diverses personalitats europees de l'època. Alguns fragments d'aquestes pel·lícules poden veure's ja a la web: ivac.gva.es/efg1914/.

PANORAMIA

Correu electrònic ► amats@epi.es

Una necròpoli romana ix a la llum

► Unes obres al jaciment de l'Alcúdia (Elx) descobreixen 51 tombes i un mausoleu del segle II

LEVANTE-EMV VALÈNCIA

■ Les gestions realitzades pels tècnics de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport han permès la salvaguarda i documentació de les restes d'una important necròpoli romana al jaciment de l'Alcúdia, llogaret d'Elx. Aquesta intervenció arqueològica —duta a terme per desviar el traçat projectat d'unes obres d'Ampliació del Proveïment d'Aigua Potable— ha permès exhumar les restes arqueològiques aparegudes, documentar, protegir i conservar les estructures existents. Per altra banda, aquesta intervenció arqueològica ha confirmat la major extensió del jaciment de l'Alcúdia.

L'actuació arqueològica desenvolupada per l'empresa d'arqueologia *Arquealia, servicios integrados de patrimonio histórico y arqueológico* des del mes maig de 2012 fins a gener de 2013 en el Camí del Borrocat (Elx), sector oriental de la ciutat iberorromana de l'Alcúdia, ha descobert una extensa necròpoli romana, relacionada amb la colònia de Ilici Augusta, seguint la tradició romana d'emplaçar la necròpoli al costat dels camins, en concret en els marges d'un dels camins de la centuriació efectuada pels romans en l'entorn de la ciutat.

Entre les interessants troballes arqueològiques destaquen un total de 51 tombes i 5 estructures (com un mausoleu) d'usos funeraris. Troballes que permeten definir una necròpoli romana desenvolupada al llarg d'un eix viari, amb una major densitat de tombes conforme avancem cap a la zona nuclear de la mateixa, que ara sabem queda definida per un mausoleu, datat al voltant del segle II d. C..

Aquesta conclusió duu implícita la consideració del destacat rang social dels difunts localitzats, doncs s'enterrarien al costat d'una via de primer ordre.

Objectes funeraris de les tombes descobertes a l'Alcúdia. LEVANTE-EMV

Només 18 tombes tenen aixovar funerari. Els aixovars solen estar compostos per peces ceràmiques de qualitat més aviat modesta (plats, gots i geros comuns, olles de pasta grisa o un plat de ceràmica africana de cuina), sense faltar algun exemple que inclou vaixel·la de taula. Una primera aproximació de l'estudi d'aquest material proporciona una cronologia per a la necròpoli dels segles I i II d. C.

Quatre tombes singulars

Entre tots els soterraments documentats, quatre destaquen per la seva singularitat. La primera és una tomba infantil que inclou una llucana, una peça de plom, possiblement un amulet. Una segona inhumació amb 9 llucanes dipositades en la fossa té, a més d'una peça de vidre, fragments de pela d'ou i un raspador de sílex. La tercera inhumació ha ofert la troballa de 33 llucanes, a més d'una moneda i una olla de pasta grisa, tomba aquesta última que podria situar-se

provisionalment en la segona meitat del s. I d. C. A elles caldria afegir una quarta tomba trobada en l'encreuament del Camí del Borrocat amb el de Vizcarra, que ha proporcionat dos recipients de vidre, un fermall de bronze, claus de ferro i, sobretot, una *strigile*, un instrument de lavabo de bronze, el que denota el caràcter d'atleta per a l'inhumat.

Els experts subratllen que ens trobem davant un univers funerari que adopta la inhumació com a ritual. Es detecten a més concentracions de fauna de gran grandària en les àrees cerimonials, concretament de porcs senglars, el que dóna motiu a pensar en restes de banquets lligats al culte a la deessa Ceres i la *porca praesentanae*. Ambdues circumstàncies pressuposen un origen italià per als soterraments, definint així el cercle social dels membres pertanyents o descendents dels colons fundadors d'Ilici, el que sens dubte suposa una informació d'especial rellevància.

Lluís Meseguer

► lluis.meseguer@fil.uji.es

PROSOPAGNÒSIA

Fa més de deu anys que vaig abandonar en els meus treballs l'ús de terminologia obscura, defecte en què m'avergonyeix haver incorregut, i en demane disculpes als col·legues i estudiants que ho hagen hagut de patir.

Però ara ve al cas d'usar la paraulota, per la inexistència d'equivalents suficients de la següent situació: ¿l'has fixat en la quantitat de vegades que algú et veu però no et mira, et té davant però no et reconeix? Com segurament saps per experiència, tal temible situació es pot aplicar a tu, però també al país on vius, als minusvàlids i els malalts, als xiquets massacrats en Síria o morts de fam a tots els continents... Es pot donar el cas d'eixir a ballar al carrer milers de metges i sanitaris a Madrid, o tocar cassoles i fer soroll, o tancar comerços, o fer marxades de centenars de quilòmetres, o fer vagues generals... I, com tu, ser vistes i no mirades, sentides i no escoltades. ¡Mira que la nostra és una societat que sempre està mirant o sent mirada, voyeurista o exhibicionista! Però, ¿quantes ocasions s'hi pateix la «invisibilitat» injusta, en tots els sentits: la inaudibilitat, la inolorabilitat, la intocabilitat, la intastabilitat?

Els responsables de la «vaja, tornem-hi!» -prosopa-

«¡Mira que la nostra és una societat que sempre està mirant o sent mirada, voyeurista o exhibicionista! Però, ¿quantes ocasions s'hi pateix la «invisibilitat» injusta?»

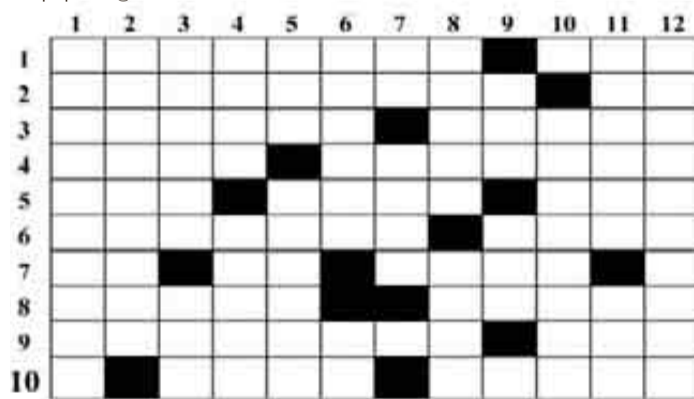
gnòsia, els menyspreadors professionals no són només la veïna o el mestre, el cambrer o l'alcalde. Però en general, sol ser un paio tan supersuperficial que no veu ni la superfície, i és capaç de dissimular la ignorància amb afectades tirallongues de tecnicismes i noms propis més o menys ben pronunciats. Sol ser ell mateix un personatge insignificant en l'ordre dels assumptes socials que li han encomanat o creu governar, penós espècimen capaç de prendre decisions per tu, fora del lloc adient, en la teua absència. Als efectes socials, és com si no t'operara un cirurgià sinó, vaja, qualsevol pelagats.

La paraula «penúltima vegada!» -proposagnòsia té un origen mèdic, relacionat amb síndromes com la de Parkinson o la d'Asperger, com explicà molt divertidament Oliver Sacks en *L'home que confongué la seua dona amb un barret*. Però, en societats on es practica tan feroçment de manera voluntària, i de vegades recreativa, cal recordar que deriva de la paraula *prosopon*, que en grec significava «aspecte» o «màscara», i és l'etimologia de la paraula «persona» (¿això no fa pensar?). En eixa tessitura, la «-prou, darrera vegada!» -proposagnòsia té una altra cara, com la lluna: la recerca d'anonimat i discreció, la vergonya o el síndrome de Bartleby, activitats higièniques, en el sentit de d'allunyar-se de sorolls, sentors pèssimes, violències corporals, o imposicions polítiques. Però fot molt.

ENCREUAT

Número 4.688

Per Josep Pitarch
Josep.l.pitarch@uv.es

HORITZONTALS. 1. Difondre per tot arreu. Utilitza. 2. Pledejaren. En quin lloc. 3. Imprimir un llibre. Alcalde. 4. Parts dels dies sense Sol. Amb tots els colors de l'arc iris. 5. En aquest lloc francès. Senyora que no creu en Déu. Nascut. 6. Cerimònia de purificació, expiació i protecció a base d'aigua, foc i sacrificis d'animals. Color terrós rogenc. 7. Són de l'últim. Metall preciós. Plena de salut. El sud. 8. Color del rei mag Baltasar. Fiu unes ratlles al xec bancari. 9. Illa atlàntica plena de volcans. Vocals de Maria. 10. El sofre. Aixequa. Tibar, posar ben tesa.

VERTICALS. 1. Llunes plenes. 2. Dones que fan el ridícul. 3. Inflamació de l'orella. Fruit d'una arbre aglaner. 4. Tòrax. Arc de suport d'una cúpula. 5.

SOLUCIÓ A L'ENCREUAT NÚMERO 4.688 ►

Cap militar turc. Trac a Mallorca una cosa des de l'arrel i amb força. 6. Caseta dels guardaagulles del tren. Preposició de procedència. 7. L'argó. Arrels. Itàlia. 8. Admetia un enviament. Cap de l'abadia. 9. Òrgan de l'olfacte. Moviment de l'aigua de la mar. L'electró. 10. L'urani. Encerclaràs, recloiràs. 11. Deslligar, deixar anar. Entrant de la mar gallega. 12. Cloroformitzar.

